

**TRIBUNAL GHALL-INVESTIGAZZJONI TA` INGUSTIZZJI
IMHALLEF
ONOR. C. FARRUGIA SACCO B.A., LL.D.**

Rikors Numru: 715/97

Dorianne Agius

vs

Chairman Telemalta
Corporation u b' digriet tal-
15 ta' Gunju 1999 Maltacom
p.l.c.

Illum 29 ta' Jannar, 2002.

It-Tribunal,

RIKORS:

Ra r-rikors li bih ir-rikorrenti wara li ppremettiet illi bejn id-9 ta' Mejju 1987 u l-15 ta' Mejju 1995, u b' mod aktar preciz fi jew ghall-habta ta' bejn l-1989 u l-1990 hija sofriet ingustizzja f'li ma nghatatx promozzjoni li kienet tikkwalifika ghaliha.

Illi 1-fatti tal-kaz kienu fil-qosor kif gej:

Hija kienet giet impiegata mal-Korporazzjoni fl-1986 fil-grad ta' skrivana. Dak iz-zmien hija kienet giet posted id-Directory tagħmel xogħol kemm ta' skrivana kif ukoll ta' segretarja. Peress li dak iz-zmien hija kienet impiegata bhala part-timer kemm hija kif ukoll shabha gew impiegati regolari fil-grad ta' l-istess xogħol li kienet tagħmel hi. F'April 1987 kienet harget applikazzjoni għal grad ta' Clerk u hija peress li kellha l-kwalifikati kollha mehtiega kif ukoll esperjenza applikat u fil-fatt saret Clerk 1. Fl-1989 kienet harget applikazzjoni ghall-grad ta' E.O. Hija kienet applikat u resqet għal interview. Ir-rizultat ta' din l-interview kien dam hafna ma hareg. Meta hareg, hija sabet li kienet giet maqbuza kemm f'dik li hija seniority kif ukoll kwalfiki.

Illi hija kienet bi hsiebha ggib biex issostni l-ilment tagħha lix-xhieda murija fl-elenku anness li jindika għar-rigward ta' kull xhud dawk il-fatti li r-rikorrenti kienet bi hsiebha ggib prova dwarhom bix-xhieda tagħha.

Għaldaqstant ir-rikorrenti talbet lil dan it-Tribunal li jisma' u jiddeċiedi dwar dan l-ilment skond l-Att ta' 1997 dwar it-Tribunal ghall-Investigazzjoni ta' Ingustizzji, u li tingħata rimedju billi tigi ordnata l-promozzjoni b'lura mid-data msemmija, jew inkella jekk dan ir-rimedju ma jistax jingħata, li jigi ornat li tithallas kumpens f'ammont ta' kif jidhriha li hu xieraq dan it-Tribunal skond il-ligi.

Ra l-elenku tax-xhieda tar-rikorrenti.

ECCEZZJONIJIET:

Ra r-risposta tal-intimat li eccepixxa:

1. Il-Korporazzjoni cahdet li ghamlet xi ingustizzja b'rizultat ta' xi distinzjoni, eskluzjoni jew preferenza indebita mar-rikorrenti jew li cahditha minn promozzjoni li kien haqqha.
2. Illi s-sejha ghall-applikazzjonijiet ghall-grad ta' Executive Officer kienet harget fit-23 ta' Gunju 1989. Ir-rikorrenti kienet applikat u gabet 49 marka minn 100. L-ahhar persuna li nhadret f'dan il-grad gabet 56 marka.
3. Illi l-marki li gabet ir-rikorrenti kienu mqassmin hekk: 4 minn 10 marki ghas-snin ta' servizz; 10 minn 25 marka ta' l-esperjenza; 14 minn 25 marka tal-kwalifikasi; 12 minn 20 marka ghal personalita`/present section; 4 minn 10 marki ghal other sections; u 5 minn 10 marki ghal General Knowledge.
4. Illi r-rikorrenti trid tissostanzja l-allegazzjoni tagħha li kien hemm haddiehor li minkejja li kien kwalifikat u b'seniority inqas minnha nghata vantagg mhux misthoqq fuqha. Il-korporazzjoni rrizervat li twiegeb għal din l-allegazzjoni u tressaq xhieda dwarha meta r-rikorrenti tagħti detalji ahjar.
5. Għaldaqstant il-korporazzjoni talbet li dan it-Tribunal jogħgbu jichad it-talbiet tar-rikorrenti. Bl-ispejjez kontra tagħha.

Ra l-elenku tax-xhieda tal-intimat.

Ra l-atti kollha tal-kawza.

Sema' lix-xhieda bil-gurament.

Sema' l-abili difensuri.

PROVI:

Ikkunsidra

Illi r-rikorrenti pprezentat affidavit fejn semmiet lil Gauci Charles, Agius Josephine, Farrugia Raymond, Romina Romano, Sant Anthony, Vassallo Lucienne, Vella Karen, Zammit Rita u Zammit Josielle u qalet li dawn kellhom seniority anqas minnha. Semmiet lil Raymond Farrugia li nghata 18-il marka bhala esperjenza u hi nghatat 10 meta kellha esperjenza aktar minnu ghaliex kienet ilha aktar minn 6 xhur tahdem mat-Telemalta meta dahal hu. Ziedet li kien hemm erba' impjegati taht l-eta` u cioe` minorenni li hadu l-promozzjoni ghall-E.O. Hi allegat li l-bord ma mexiex sewwa magħha u li l-interview dam biss hames minuti u li fih staqsewha ftit fuq ix-xogħol tagħha. Qalet li bhala kwalifiki kellha disa' O Levels u tnejn typing Intermediate u Elementary.

Carmelo Xuereb Manager tat-Training College tal-Maltacom xehed li r-rikorrenti kienet tahdem mieghu fl-1986 bhala clerk. Hu ddeskriviha bhala persuna efficjenti hafna, mohħha miftuh biex titgħallek u qatt ma rrifjutat xogħol. Hi kienet tagħmel ukoll xi secretarial duties.

Xehed Joseph Mallia Technical Executive mal-Maltacom li esebixxa r-rapport tal-bord tal-ghazla tal-promozzjonijiet li kienu saru fl-1989.

Xehed David Buttigieg Executive Principal fil-Human Resources mal-Maltacom li qal li bhala kwalifikasi r-rikorrenti kellha aktar minn Charles Gauci, Monica Attard, Borg Simone, Farrugia Raymond, Mangion Austin u Vassallo Bernardette. Raymond Farrugia bhala kwalifikasi kelli zero u l-ewwel hatra tieghu kienet fl-1 ta' April 1987 waqt li tar-rikorrenti Dorianne Agius kienet fl-1 ta' Ottubru 1986 u bhala marki ta' esperienza nghataw it-tnejn tmien marki. Zied jghid li ma johrogx il-metodu ghall-allokazzjoni tal-marki ghal kull sena. Dwar Deborah Darmanin qal li t-total huwa ta' 56 izda jekk tghoddhom jigu 54 u fil-fatt l-ahhar li hadha 56 jigsawieri kieku ghaddew tajjeb kien jigi 54 biss fuq ir-rapport pero` hadet il-promotion. Il-promotion ittiehdet sa min kelli 56 marka. Qal li kienet twaqqfet appeals commission wara li hargu r-rizultati.

KONKLUZJONIJIET:

Konsiderazzjonijiet Generali:

Fil-kawza fl-ismijiet Nathalie Attard vs Maltacom deciza minn dan it-Tribunal fl-24 ta' Ottubru, 2001 it-Tribunal qal:

Illi ghalhekk biex jasal ghall-konkluzzjoni dwar jekk saritx ingustizzja mar-rikorrenti mill-Maltacom, dan it-Tribunal irid f'dan il-kaz l-ewwel jara jekk sarux ingustizzji fl-ghoti tal-

promozzjonijiet u wara jara jekk ir-rikorrenti haqqix l-ghoti tal-promozzjoni.

Fl-analisi ta' dak li sar irrizulta li:

I-artiklu 15 tal-Ftehim Kollettiv ghas-snin 1/10/86 sat-30/9/89 jghid "In the making of promotions and/or in the filling of vacancies, the Corporation considers the requirements of the job and the merit, qualifications, aptitude, experience and seniority of those being considered for promotion or the filling of vacancies. Fil-fatt is-Selection Board ma mexiex ezatt skond il-kriterji stabbiliti f'dan il-ftehim ghax ghalkemm seniority, experience, u qualifications huma imsemmija specifikament fil-ftehim kollettiv, zdiedu personality, other sections u general knowledge, waqt li thallew barra **merit** u **aptitude**. L-aktar li hu preokkupanti huwa li dawn jidhru jagħtu wisq importanza lil elementi suggettivi u mhux tant dawk oggettivi bhal seniority u kwalifikasi.

Is-selection Board hallew tibdil tan-nomenklatura kif imsemmi wkoll mill-Bord ta' I-Appelli dwar Promozzjonijiet;

Irrizulta li diversi haddiema li mhux suppost inghatw marki jew mhux daqshekk hadu marki; diversi haddiema li ma kellhomx kwalifikasi ingħataw punti fil-qasam tal-kwalifikasi.

L-allokazzjoni tal-marki ta' hafna haddiema fil-qasam ta' esperjenza huwa manifestament zbaljat;

il-komputazzjoni tal-marki ta' xi whud hija zbaljata;

ir-rizultati ma gewx ippublikati xhur wara li hargu. Wara zmien l-impjegati setghu jaraw biss il-marka totali tagħhom, u xi sena u nofs ilu dawn il-marki kienu tpoggew għad-dispozizzjoni tal-haddiema tat-Telemalta;

il-personal files tal-applikanti ma gewx ezaminati;

Illi għalhekk jirrizulta bl-aktar mod car li saru kwantita' kbira ta' irregolaritajiet fl-ghoti tal-promozzjonijiet. B'hekk diversi nies li ma kiex haqqhom jigu mogħtija promozzjoni ingħataw l-istess promozzjoni. Certament it-Tribunal mhux qiegħed jezamina l-aspett tal-ingustizzji b'mod li jindahal f'min għa ha promozzjoni meta mhux suppost ghax dwar dan ma jista' jagħmel xejn, izda għandu l-obbligu li jipprova jagħmel l-ahjar tiegħu biex jirrimedja l-ingustizzji li saru. Dan spiss hu ferm-difficli.

Biex tigi mnaqqsas din l-ingustizzja manifesta hemm bzonn li dan it-Tribunal jalloka xi marki ohra fejn ikun il-kaz u b'hekk minn gie ingustament imholli barra ikun jista' jibbenefika mill-process odjern. Biex dan isir u kemm jista' jkun b'mod oggettiv l-allokazzjoni tal-marki trid tigi modifikati li l-kriterju oggettiv dwar seniority [snin ta' servizz] jinhadem fuq bazi ta' 20 marka, u Kwalifikasi fuq bazi ta' 40 marka u b'hekk il-kwalifikasi oggettivi ikollhom 60%. Experience tinzel għal 15, Personality 15, Other Sections 5, u General Knowledge 5.

Dan l-esercizzju jrid isir mit-Tribunal biss fil-kaz ta' min applika. Ghalkemm it-Tribunal mhux sejjer imiss il-marki, hlied ghal kif inghad, fil-kriterji ta' other sections, u general knowledge, jekk ikun il-kaz irid jara jekk il-marka dwar personality hijiex gusta.

Ukoll ir-rikorrenti irid mhux biss li ssirilhom formula matematika li biha l-marki allokat i jigu sostitwiti; izda fejn pruvat li saru zbalji dawn il-marki jridu l-ewwel jigu modifikati b'mod li jekk dawk li hadu l-promozzjonijiet inghataw ghall-istess kwalifikasi bhar-rikorrent 10 marki, bl-istess mod irid li r-rikorrent jinghata dawn il-marki.

Fl-ahhar nett jigi rilevat li biex persuna tiehu l-promozzjoni ma kienx sufficienti li jghaddi izda ried jidhol fil-cut-off section tal-promozzjonijiet. Hawn ukoll trid issir kunsiderazzjoni ohra; kawza ta' dak li sar numru ta' nies [xi terz ta' dawk li saru] u li hadu l-promozzjoni ma kienux johduha b'mod li l-cut-off irid jizdied b'terz.

Konsiderazzjonijiet dwar ir-rikorrenti:

Illi Carmelo Xuereb Manager tat-Training College tal-Maltacom li xehed li r-rikorrenti kienet tahdem mieghu fl-1986 bhala clerk u ddeskriviha bhala persuna efficjenti hafna, mohhha miftuh biex titghallem u qatt ma rrifjutat xogħol.

Konsiderazzjonijiet finali:

B'dak li intqal fuq il-marki tar-rikorrenti għandhom jigu revizi b'dan il-mod:

Dwar *years of service* ir-rikorrenti trid tingħata 8;

Dwar *experience* ir-rikorrenti nghatat 10. Jingħad li Raymond Farrugia li qabel il-promozzjoni kien Clerk I bħar-rikorrenti u li ma kellu kwalifikasi ta' xejn u li dahal mas-socjeta` intimata fl-1 ta' April 1987 waqt li r-rikorrenti dahlet fl-1 ta' Ottubru 1986 ingħata 18-il marka ta' esperjenza. It-Tribunal ihoss li għandha tingħata hija wkoll 18-il marka ta' esperjenza. Bil-formula hawn fuq imsemmija din ssir 11;

Dwar *kwalifikasi* kienet ingħatat 14. Bil-formola l-għidha tingħata 22;

Dwar *personality* ir-rikorrenti nghatat 12; bil-formola fuq imsemmija ssir 9;

Dwar *Other Sections* ir-rikorrenti nghatat 4 waqt li Raymond Farrugia li dahal wara r-rikorrenti nghata 8. It-Tribunal ihoss li 1-marka tar-rikorrenti għandha tkun 8 ukoll. Bil-formola l-għidha ssir 4;

Dwar *General Knowledge* ir-rikorrenti nghatat 5 u għalhekk il-marka l-għidha taqra 3;

Dan itella' t-total tal-marki tar-rikorrenti għal 57.

Għal dawn il-motivi it-Tribunal jichad l-eccezzjonijiet tas-socjeta` intimata. Jilqa' t-talba tar-rikorrenti u peress li jsib l-ilment gustifikat jirrikmanda li r-rikorrenti tingħata rimedju kompensattiv billi tingħata l-kariga ta' Executive Officer b'effett mill-5 ta' Gunju, 1987 u titpogga fil-lista ta' seniority daqs kemm hadet il-

promozzjoni dak in-nhar, kif ukoll li tithallas id-differenza fil-paga
li sofriet basta dan ma jaqbisx is-somma ta' Lm5000.

Spejjez kontra s-socjeta` intimata.